

BLIV KLOGERE PÅ EN HERTUG

SPØRG HERTUG HANS

FRA HERTUG TIL ÆRESHERTUG

HVORFOR HEDDER
DET EGENTLIG
ÆRESHERTUG?

JÅ, DET ER JO EN HÆDER,
SOM MINE KÆRE BYSBØRN
I HADERSLEV HAR
OPKALDT EFTER MIG.

HVEM VAR DU DA?

JØ, JEG HEDDER HERTUG HANS
OG LEVEDE FOR EN FARLIG MASSE ÅR
SIDEN. I 1544, DA JEG KUN VAR 23 ÅR
BLEV JEG REGERERENDE HERTUG OVER
STORE DELE AF SØNDERJYLLAND OG
HAVDE OGSÅ HUSE OG JORD SYD FOR DET,
DER I DAG ER DEN DANSK-TYSKE
GRÆNSE.

JAMEN, GJORDE DU NOGET SÆRLIGT, SIDEN DE HAR OPKALDT EN HÆDER EFTER DIG?

JEG BRYDER MIG IKKE OM AT PRALE, MEN JEG HAR TÆNKT MEGET OVER, HVORDAN DET SKULLE VÆRE AT BO I MIT RIGE. JEG MENER, DET ER VIGTIGT, AT BØRN OG UNGE FÅR EN UDDANNELSE OG LÆRER AT LÆSE OG SKRIVE – SÅ DERFOR BYGGEDE JEG EN LATINSKOLE. DET ER DEN SKOLE, SOM I DAG HEDDER HADERSLEV KATEDRALSKOLE. SUNDHED GIK JEG OGSÅ OP I. SÅ JEG ETABLEREDE DET FØRSTE APOTEK HER I JYLLAND. DET LIGGER STADIG HER I HADERSLEV OG HEDDER HJORTEAPOTEKET.

GJORDE DU MERE?

HMM. JA, DENGANG VAR DET SVÆRT AT BLIVE GAMMEL OG SYG. SÅ JEG OPRETTEDE HERTUG HANS HOSPITAL, HVOR DE GAMLE OG SYGE KUNNE KOMME HEN OG FÅ HJÆLP. JA, OG SÅ VAR DER SLOTTET. MIN BROR MENTE, JEG BOEDE I EN RØVERKULE, SÅ JEG VILLE VISE HAM, AT JEG ER EN MAND, DER HAR GOD SMAG, SÅ JEG BYGGEDE MIT SLOT HANSBORG. DESVÆRRE BRÆNDTE DET NOGLE ÅR EFTER, AT JEG DØDE.

HVORDAN BYGGEDE DU ET
SLOT OG HVAD SKETE DER
SÅ?

JEG HYREDE EN DYGTIG BYGMESTER
OG EN HEL MASSE DYGTIGE HÅNDVÆRKERE,
OG SÅ KAN JEG LOVE DIG FOR, AT DER KOM
GANG I BYEN. DET VRIMLEDE MED FOLK, OG
ALLE HAVDE TRAVLT OG PENGE I LOMMEN.
DET VAR GODT FOR HANDLEN. JEG VAR
RIGTIG GLAD OG BYGGEDE FAKTISK OGSÅ ET
JAGTSLOT I TØNDER, OG DER BYGGEDE JEG
OGSÅ DIGER, SÅ DER IKKE KOM
OVERSVØMMELSER.

Bonus om Hertug Hans

Hertug Hans den Ældre levede fra 1521-1580.

Han blev 1544 regerende fyrste over blandt andet Haderslev og Tørring Len.

Hertug betyder hærfører, og han regerede over et rige og kunne føre krig, lovgive og dømme. Han bestemte over sine undersåtter.

Hertug Hans er blevet beskrevet som omsorgsfuld og flittig, fordi han gjorde mange ting, der gavnede hans rige. Han er også blevet beskrevet som et godt og retfærdig menneske, der elskede fred og troede på Gud. Flere har kaldt ham for prisværdig.

Mere bonus

Hertuger i historien

Her i grænselandet har der i tidens løb været mange hertuger. Når en hertug døde, blev hans rige nemlig delt mellem hans sønner.

Haderslev var fra 1544 til 1580 hovedstad for Hertug Hans den Ældre. Inden da var hans storebror hertug over Haderslev. Da hertug Hans døde, havde han ingen børn, så hans hertugdømme blev delt mellem hans lillebror og storebrorens ældste søn, som ud over at være hertug også var dansk konge.

I dag har vi i Danmark ikke længere hertuger. Den sidste hertug var den nye kong Frederiks morfar. Han var hertug til Slesvig-Holsten. Da han døde, og dronning Margrethe blev dronning, afskaffede hun hertugtitlen, fordi hertugdømmet ikke havde været en virkelighed i mange år.

Hvad er Slesvig-Holsten?

Slesvig-Holsten var i gamle dage selvstændige landområder, som blev regeret af hertuger og lå i det, som vi i dag kalder for Sønderjylland (den nordligste del) og i Tyskland (den sydlige del – delstaten Schleswig-Holstein).

Læs og se mere om Hertug Hans den Ældre

Klik ind på Danmarkshistorien.dk og find link til film om Hertug Hans den Ældre <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/hans-den-aeldre-1521-1580>

Mest til lærerne

Forslag til diskussioner og andre opgaver i klassen

Hvem var Hertug Hans

Snak om Hertug Hans og diskuter hans indflydelse på uddannelse, sundhedspleje og vækst.

Søg efter steder i Haderslev - og andre steder - der er forbundet med Hertug Hans.

Aktivitet: Tegn eller byg en model af et af Hertug Hans' vigtigste bygningsværker.

Hertug Hans blev betegnet som prisværdig og de æreshertuger, der hvert år udnævnes, har også gjort noget, der er prisværdigt og som fortjener ros. De har gjort noget, som har stor betydning for andre mennesker.

Forslag til diskussioner og andre opgaver i klassen - fortsat

Snak om, hvad det egentlig betyder at være prisværdig?

Slå eventuelt op i ordbogen eller på ordnet.dk

Snak om eleverne kender nogen, der har gjort eller gør noget, som er ærefuldt.

Kender de unge, der skaber positive forandringer?

Snak om, hvad det kendetegner denne eller disse personer.

Diskuter om eleverne selv kan gøre noget, der er ærefuldt og anerkendelsesværdigt - og hvordan det kan manifestere sig i daglige handlinger.

Lav gruppearbejde, hvor I identificerer prisværdige handlinger i jeres lokalsamfund.

Udvikl et projekt, der kan forbedre jeres lokalsamfund.

Alle kan udpege en æreshertug. Snak med eleverne om, hvorvidt de har været med til at rose en person, der har gjort noget godt for dem eller jer.

Lav en liste og beskrivelse af tidligere æreshertuger i Haderslev og beskriv, hvilke positive forandringer, de har været med til at skabe. Se mere på haderslevwiki.dk under æreshertuger.

Snak om, hvilke positive forandringer, de har været med til at skabe.

God fornøjelse I Hertugens Navn Hertug Hans Festival

Alt materiale og links kan frit downloades og tilgås på www.hertughansfestival.dk under børnedag